

Lheničtí mezi prvními studenty budějovického Jirsíkova gymnázia

Jedno z nejvýznamnějších gymnázií v jihočeském kraji stále nese jméno svého zakladatele biskupa Jana Valeriána Jirsíka (1798 - 1883). Jeho branami v Budějovicích prošlo mnoho budoucích učitelů, lékařů, římskokatolických duchovních, státních úředníků u dráhy i pošty také ze Lhenic a okolí. Celkem jich bylo šedesát tři. Jména i data abiturientů a také nematurantů z doby jejich studia zachoval tehdejší ředitel školy PhDr. Karel Vodička v přehledu nazvaném **Seznam abiturientů a jejich spolužáků podle ročníku maturitní zkoušky**. Jeho práce byla zařazena v jubilejní publikaci „Šedesát let Jirsíkova gymnasia v Českých Budějovicích“ (1868-1928). Vydal ji Výbor pro oslavu šedesátiletého trvání ústavu v Českých Budějovicích, tiskem vyšla v roce 1928.

Jak to tenkrát bylo s otevřením gymnázia? V Čechách se oslavami dveře netrhly. V Praze se naši pradědové a prababičky veselili už od února, když byl ustaven Lední klub – první česká bruslařská organizace. V máji byl slavnostně položen základní kámen ke stavbě Národního divadla a v červnu zas Češi připíjeli k sedmdesátinám otci národa, dějepisci Františku Palackému.

A co bylo nového v třešňové zahradě jižních Čech? Lhenickým právě zrušili nadřízený okresní úřad v Netolicích. Od září r. 1868 spadali pod okres Prachatice. Lhenická obecní rada zakoupila hostinec U Štíftarů pro školní vyučování. Po prázdninách také první dva Lheničané zamířili do krajského města na slavnost mezi dalších 266 studentů. Dne 3. října 1868 tam byl odstartován první školní rok na českém soukromém vyšším gymnáziu. Zřízení osmiletého vzdělávacího ústavu prosadil právě J. V. Jirsík. Než bylo gymnázium převzato do státní péče, po tři roky je biskup Jan Valerián Jirsík finančně jistil a podporoval.

Děni kolem výstavby českého gymnázia v Budějovicích jakoby z oka vypadlo budování samotného Národního divadla. Lidé na venkově dobře věděli, že vzdělání jejich dětí je statek nejcennější. Na stavbu darovali peníze, lámaný kámen do základů, vápno, cihly, dřevo.

Například obyvatelé Kamenného Újezda vypravili tak dlouhou řadu povozů s materiálem, že když první zastavil u cíle, poslední vozy nebyly ještě ani ve městě. Staveniště se nacházelo v prostoru nynější budějovické ulice Skuherského. Ale o tom už se toho také hodně napsalo.

Zkrátka, biskup Jirsík byl znamenitým pastýřem. Všechny lhenické ovečky dovedl do cíle. Například Václav Podlaha se stal váženým telegrafním úředníkem na nádraží v Netolicích a Jan Bukovský, maturant z roku 1873 byl řídicím učitelem v Sepekově na Písecku a potom v Bechyni. Gymnazijní profesori - Jirsíkovi následovníci v dalších letech připravili do života ještě dlouhou řadu studentů ze Lhenicka.

Vzpomínky bývalých studentů a pedagogů sebrané do zmíněné publikace „Šedesát let Jirsíkova gymnasia v Českých Budějovicích“ mají zvláštní kouzlo. Dodnes přibližují nejen atmosféru budějovických starých časů, ale také vypovídají o výjimečném duchu tehdejší studentské pospolitosti, která se ještě nepodřizovala vlivu médií ani politických stran.

Literatura:

- Šulista Jan: Na úsvitě. Obraz ze života jihočeského lidu. Svátkova lidová knihovna, Praha 1923.
- Přehled vývoje nižšího a středního školství v Českých Budějovicích, kapitola Střední české školství, B 134. Sestavil Daniel Kovář jako interní pomůcku pro orientaci ve fondech SOKA České Budějovice, 2002.

